

Elfenbenskysten

FAKTABOKS

Offisielt navn: République de Côte d'Ivoire

Innbyggertall: Ca. 29,4 millioner (2022)

BNP: 672 milliarder NOK (2022)

Offisielt språk: Fransk

Nasjonaldag: 7. august

Verdensdel: Afrika

Nasjonaldyr: Afrikansk elefant

Naboland: Ghana, Burkina Faso, Mali,
Guinea og Liberia

Om landet

Elfenbenskysten ligger i vest-Afrika og har en befolkning på ca. 30 millioner mennesker. Elfenbenskysten er en tidligere fransk koloni. Den største byen er Abidjan og er sør i landet, på kysten, mens hovedstaden er Yamoussoukro midt i landet. Elfenbenskysten har hele 78 språk i tillegg til det offisielle språket fransk. Til sammenligning er det rundt 200 språk i hele Europa.

Elfenbenskysten er verdens største produsent av kakaobønner som er råmaterialet til sjokolade. Sammen med nabolandet Ghana produserer de 2/3 av alle verdens kakaobønner! Dessverre er det en skyggeside til kakaobønningen. Til tross for fremskritt de siste ti årene, er det mye barnearbeid og menneskesmugling på gårdene og plantasjene som produserer kakaobønner. Fortjenesten de får for kakao av sjokoladeindustrien er veldig lav. I 2021 var 22% av alle barn i Elfenbenskysten barnearbeidere.

I tillegg til kakao eksporterer Elfenbenskysten store mengder gull, gummi og olje. Inntektene fra salget er ujevnt fordelt. Fattigdommen i landet er stor. Utdanning er obligatorisk, men mangelen på skoler gjør at 1.5 millioner barn ikke har skoleplass.

En kakaobønne fra Elfenbenskysten.

Jentene (10) går på skole i Elfenbenskysten

Elfenbenskysten

Oppgaver

- A) Hvor mange barn kan ikke gå på skole i Elfenbenskysten?
- B) Hva er de største industriene i Elfenbenskysten?

Refleksjon

- C) Hva er likhetene mellom de største industriene i Elfenbenskysten?
- D) Hva er konsekvensene for barn som aldri får en utdanning? Hvilke muligheter har de?

Elfenbenskystens historie

Førkolonial tid

Området som i dag er Elfenbenskysten ble befolket for ca 12,000 år siden. Mye av landets tidlige historie er ukjent på grunn av manglende skriftkilder. I motsetning til nordlige vest-afrika, som Mali, hvor byer og stater ble opprettet tidlig, tok dette lenger tid i det som nå er Elfenbenskysten på grunn av regnskogen.

De første statene i Elfenbenskysten ble opprettet på 1600-tallet, som kongedømmet Gyaman.

Kolonitid

Den første kontakten mellom innbyggerne på Elfenbenskysten og europeere kom med slavehandelen. Området ble kalt Elfenbenskysten fordi europeere også kjøpte mye elfenben fra de lokale statene.

Handelen utviklet seg til at europeiske makter invaderte og tok over området. Mellom 1840 til 1915 tok Frankrike over byene, kongedømmene og statene i Elfenbenskysten. I 1889 ble hele Elfenbenskysten en fransk koloni. Frankrike innførte tvangsarbeid og store skatter, og tok over naturressursene. Motstanden mot Frankrike var stor, og det var i 1915 den siste militære motstanden ble slått ned av Frankrike.

Under fransk styre ble lokal industri lagt ned av Frankrike, til og med mat, for å bare produsere råvarer for Frankrike, spesielt gull, kakao og gummi.

Selvstendig Elfenbenskysten

I 1960 ble Elfenbenskysten selvstendig fra Frankrike under kollapsen av den franske kolonialismen. Landets første president var legen Félix Houphouët-Boigny som styrte landet til hans død i 1993.

Elfenbenskysten opprettholdt et nært forhold til Frankrike og Europa. De beholdt fransk som eneste offisielle språk og nære handelsforbindelser av råmaterialer de produserte som koloni.

Nøkkelord

Koloni:	Område som har blitt erobret eller tatt over av en fremmed stat.
Kolonialisme:	Politikk som går på å skaffe, erobre og utnytte kolonier.

Elfenbenskystens flagg.

Elfenbenskystens historie

Oppgaver

- A) Hvorfor er fransk det offisielle språket i Elfenbenskysten?
- B) Hvor lenge var Elfenbenskysten en fransk koloni?

Diskusjon

- C) Nabolandet Ghana endret navn fra Gullkysten når de ble selvstendige fra Storbritannia. Hva kan være grunner til at tidligere kolonier bevarte kolonitidens navn og forbindelser, mens andre brøt dem?
- D) Finnes det konsekvenser av kolonitiden i Elfenbenskysten i dag? I såfall hvilke?
- E) Se på bildet nede til høyre og les teksten. Er det viktig at tidligere kolonier får tilbake kulturskatter? Hvorfor/hvorfor ikke?

Félix Houphouët-Boigny, Elfenbenskystens første president.

På bildet ser du en tromme av tre som blir kalt Djidji Ayôkwé. Trommen er hele tre meter lang, og veier et halvt tonn. Denne ble brukt som et varselsignal og kommunikasjon, fordi den kunne bli hørt 3 mil unna!

Trommen ble stjålet av Frankrike under kolonitiden og var på et museum i Paris fram til 2023, da det ble gitt tilbake til Elfenbenskysten.